

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้น

สำหรับสมาชิกวุฒิสภาได้ใช้ในการติดตามผลการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการของสภาผู้แทนราษฎร

ร่าง พระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

(แก้ไขเพิ่มเติมให้การจ้างงานมีความเท่าเทียมในทุกด้าน ให้นายจ้างปฏิบัติต่อลูกจ้างอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติ
การลาเนื่องจากมีประจำเดือนมิให้ถือว่าเป็นวันลาป่วย
ลูกจ้างมีสิทธิลาไปดูแลบุคคลในครอบครัว หรือบุคคลอื่นใดที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิด
นายจ้างต้องจัดให้มีสถานที่ที่เหมาะสมและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็น เพื่อให้ลูกจ้างสามารถให้นมบุตร
หรือบีบเก็บน้ำนมในที่ทำงาน และลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงมีสิทธิลาเนื่องจากมีประจำเดือน)

(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

อ.พ.(ร) ๒๔/๒๕๖๘

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้นของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดย นางสาววรรณวิภา ไม้สน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๗ และได้เข้าสู่อการพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๘

เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้นของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้น เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในเบื้องต้น ทั้งนี้ ก่อนที่สภาผู้แทนราษฎร จะลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และเสนอให้วุฒิสภา พิจารณาต่อไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้นร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้จัดทำในรูปแบบ เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อท่านต้องการอ่านเอกสารที่แนบมาพร้อมกับเอกสารประกอบการพิจารณา เบื้องต้นนี้ ขอความกรุณาแวะไปที่ลิงก์ หรือ URL ที่ปรากฏด้านล่างของเอกสารนั้น ๆ เพื่ออ่านเอกสาร

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ตุลาคม ๒๕๖๘

เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้น จัดทำโดย

นางปณิตา สท้านไตรภพ	เลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายโสภณ ชาทบุษย์จารุ	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวเพลินตา ตันรังสรรค์	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานพัฒนากฎหมาย
นางพิมพ์พัชร อริยะฉานกุล	นิติกรชำนาญการพิเศษ
นางสาวอวิการ์ตน์ นิยมไทย	นิติกรชำนาญการ
นางสาวจุฬารัตน์ วงษ์น้อย	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวกัญญาพัชร กิรติพลวิชัย	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวเมธาวี มะลิรัตน์	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส

กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๓๐๔

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	
๑. เหตุผลที่จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้	๑
๒. การอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	๕
๓. การตอบชี้แจง	๖
๔. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ	๖
๕. ภาพอินโฟกราฟิกสรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางสาววรรณวิภา ไม้สน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	๙

ภาคผนวก

: ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางสาววรรณวิภา ไม้สน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	(๑)
: พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑	(๑๔๗)
: ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ กับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายจรัส คุ้มไข่น้ำ กับคณะ และนางสาววรรณวิภา ไม้สน กับคณะ เป็นผู้เสนอ) (ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร)	(๑๔๘)

ส่วนที่ ๑

ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ
ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(นางสาววรรณวิภา ไ้ม้สน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ
เป็นผู้เสนอ)

ทั้งนี้ เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวทั้ง ๒ ฉบับ มีหลักการและเหตุผลต่างกัน สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จึงได้แยกเอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (แก้ไขเพิ่มเติมระยะเวลาทำงานของลูกจ้าง วันหยุดประจำสัปดาห์ของลูกจ้าง และสิทธิลาหยุดพักผ่อนประจำปีของลูกจ้าง) เสนอโดย นายจรัส คุ้มไข่น้ำ เป็นอีกฉบับหนึ่ง

อนึ่ง ด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เสนอร่างพระราชบัญญัติมายังสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๓ (๒)^๓ ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้จัดทำ รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติ ทั้ง ๒ ฉบับแล้ว เพื่อประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๗ วรรคสอง^๔ และประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการ การรับฟังความคิดเห็น และการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒ วรรคหนึ่งและวรรคสาม^๕

ฯลฯ

ฯลฯ

ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการทำนองเดียวกันหลายฉบับรวมกัน สภ่าจะลงมติ รับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับหรือทั้งหมดรวมกันก็ได้ และเมื่อสภาได้มีมติรับหลักการแล้ว ให้สภาลงมติว่าจะให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับใดเป็นหลักในการพิจารณาในวาระที่สอง”.

^๓รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๓๓ (๒) บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๓๓ ร่างพระราชบัญญัติให้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรก่อน และจะเสนอได้ก็แต่โดย

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

ฯลฯ

ฯลฯ”.

^๔รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ วรรคสอง บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๗๗ .....

ฯลฯ

ฯลฯ

ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบ ที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้น ต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป”.

^๕ประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการ การรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบ ที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒ วรรคหนึ่งและวรรคสาม กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๒ เมื่อมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เสนอร่างพระราชบัญญัติต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ก่อนบรรจุระเบียบวาระการประชุม ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น ร่างพระราชบัญญัตินั้น โดยดำเนินการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางตามกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำ ร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายและจะใช้วิธีการอย่างหนึ่งหรือหลายวิธี ดังต่อไปนี้ ด้วยก็ได้

(๑) การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(๒) การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๑.๒ สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

นางสาววรรณวิภา ไม้สน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ได้แถลงถึงหลักการและเหตุผล พร้อมทั้งสารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมให้การจ้างงานมีความเท่าเทียมในทุกด้าน ให้นายจ้างปฏิบัติต่อลูกจ้างอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมให้การลาเนื่องจากมีประจำเดือนมิให้ถือว่าเป็นวันลาป่วย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒ วรรคสาม)

(๓) กำหนดให้ลูกจ้างมีสิทธิลาไปดูแลบุคคลในครอบครัว หรือบุคคลอื่นใดที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิด (เพิ่มมาตรา ๓๒/๑)

(๔) กำหนดให้นายจ้างต้องจัดให้มีสถานที่ที่เหมาะสมและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อให้ลูกจ้างสามารถให้นมบุตรหรือปั๊มน้ำนมในที่ทำงาน (เพิ่มมาตรา ๓๔/๒)

(๕) กำหนดให้ลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงมีสิทธิลาเนื่องจากมีประจำเดือน (เพิ่มมาตรา ๔๐/๑)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่ใช้บังคับในปัจจุบัน มีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน ประกอบกับสถานการณ์ในปัจจุบันที่ผู้ใช้แรงงานมากกว่าสามสิบล้านคนในตลาดแรงงานไทยมีปัญหาความมั่นคงทางเศรษฐกิจอย่างปรากฏชัด ในการนี้ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนผู้ใช้แรงงานโดยรวมให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เพิ่มอำนาจต่อรองของผู้ใช้แรงงาน ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ สมควรกำหนดเกี่ยวกับการจ้างงานให้มีความเท่าเทียมในทุกด้าน เพิ่มเติมสิทธิการลาไปดูแลบุคคลในครอบครัว หรือบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิด กำหนดหน้าที่จัดหาสถานที่ให้ลูกจ้างสามารถให้นมบุตรหรือปั๊มน้ำนม และให้สิทธิลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงมีสิทธิลาเนื่องจากมีประจำเดือน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๓) การสัมภาษณ์ หรือการเชิญให้เข้าร่วมชี้แจงหรือแสดงความคิดเห็น

(๔) การสำรวจความคิดเห็น

(๕) วิธีการอื่นใดที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเห็นว่าเหมาะสม โดยความเห็นชอบของประธานสภาผู้แทนราษฎร

ฯลฯ

ฯลฯ

ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร โดยได้จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติประกอบการเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นในสาระสำคัญแล้ว สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรอาจไม่จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่งก็ได้”

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งเสนอโดย
นางสาววรรณวิภา ไม้สน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน กับคณะ ในวาระที่หนึ่ง
ชั้นรับหลักการ จำนวน ๗ มาตรา มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

(๑) วันใช้บังคับ

กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๖๐ วันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

(๒) การให้การจ้างงานมีความเท่าเทียมในทุกด้าน

กำหนดให้นายจ้างปฏิบัติต่อลูกจ้างอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติ
ไม่แสดงออกถึงการกีดกัน แบ่งแยก จำกัดสิทธิ โดยเหตุความแตกต่างทางถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา
เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม
ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม ความคิดเห็นทางการเมือง หรือทำการอื่นใดให้ผู้อื่นไม่ได้รับสิทธิ
อันพึงได้ตามกฎหมาย ทั้งนี้ ให้ครอบคลุมถึงการสรรหา คัดเลือก การทำงานในสถานประกอบการ
การเพิ่มค่าจ้าง การเลื่อนตำแหน่ง ตลอดจนสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ที่ลูกจ้างพึงได้ตามกฎหมาย
ทั้งชายและหญิงโดยเท่าเทียม เว้นแต่ลักษณะหรือสภาพของงานไม่อาจปฏิบัติเช่นนั้นได้ (ร่างมาตรา ๓
แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕)

(๓) สิทธิลาเนื่องจากมีประจำเดือน

กำหนดให้ลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงมีสิทธิลาเนื่องจากมีประจำเดือน ไม่เกิน ๓ วัน
ต่อเดือน โดยไม่นับรวมวันหยุดที่มีในระหว่างลาด้วย ทั้งนี้ มิให้ถือเป็นวันลาป่วยตามมาตรา ๓๒
(ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒ วรรคสาม และร่างมาตรา ๗ เพิ่มมาตรา ๔๐/๑)

(๔) สิทธิลาไปดูแลบุคคลในครอบครัว หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิด

กำหนดให้ลูกจ้างมีสิทธิลาไปดูแลบุคคลในครอบครัว หรือบุคคลอื่นใด
ที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิด ที่พำนักอยู่ในโรงพยาบาลในฐานะผู้ป่วยใน หรือผู้ป่วยที่มีความต้องการ
การดูแลทางร่างกายและจิตใจ ปีละไม่เกิน ๑๕ วันทำงาน กรณีลาเกินกว่า ๕ วันทำงานขึ้นไป
นายจ้างอาจให้ลูกจ้างแสดงใบรับรองแพทย์ หรือใบรับรองของสถานพยาบาลของทางราชการ
หรือใบมรณบัตรของบุคคลที่ลูกจ้างลาไปดูแล (ร่างมาตรา ๕ เพิ่มมาตรา ๓๒/๑)

(๕) การจัดสถานที่และอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับลูกจ้างให้นมบุตร

กำหนดให้นายจ้างต้องจัดให้มีสถานที่ที่เหมาะสมและมีมาตรการที่ปลอดภัย
สำหรับลูกจ้างในการพักให้นมบุตรหรือบีบเก็บน้ำนมในที่ทำงาน โดยจัดพื้นที่ที่มีความเป็นส่วนตัว
มิดชิด ปลอดภัย และเป็นพื้นที่ที่จัดเฉพาะเพื่อการให้นมบุตรหรือบีบเก็บน้ำนม โดยต้องอนุญาต
ให้ลูกจ้างพักให้นมบุตรหรือบีบเก็บน้ำนมไม่น้อยกว่าวันละ ๒ ครั้ง ๆ ละ ๓๐ นาที ในช่วงเวลา ๘ ชั่วโมง
ของการทำงานตลอดระยะเวลาอย่างน้อย ๑ ปี หลังคลอด (ร่างมาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๓๔/๒)

๒. การอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ภายหลังจากผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑) สิทธิลาเพื่อดูแลบุคคลในครอบครัว

การกำหนดสิทธิการลาเพื่อดูแลบุคคลในครอบครัวหรือบุคคลใกล้ชิดที่เจ็บป่วยหรืออยู่ในวาระสุดท้ายของชีวิต ควรให้สิทธิลาไม่เกิน ๑๕ วันทำงานต่อปี ซึ่งถือเป็นการส่งเสริมหลักมนุษยธรรม และคำนึงถึงภาระหน้าที่ของลูกจ้างในฐานะสมาชิกของครอบครัว นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเรื่องการพิจารณาสิทธิการลาเพื่อดูแลบุตรที่เจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังหรือโรคที่ต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเป็นระยะเวลานาน เช่น โรคหลอดลมอักเสบในเด็ก (RSV) รวมถึงการดูแลสมาชิกในครอบครัวที่เป็นผู้ป่วยติดเตียงด้วย

(๒) สิทธิลาเนื่องจากมีประจำเดือน

มีการสนับสนุนให้ลูกจ้างหญิงมีสิทธิลาเนื่องจากมีประจำเดือนได้ เดือนละไม่เกิน ๓ วันทำงาน โดยไม่ถือเป็นวันลาป่วย และได้รับค่าจ้างตามปกติ ทั้งนี้ มีการยืนยันว่าอาการปวดประจำเดือนเป็นภาวะทางสรีรวิทยาที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานในบางรายอย่างชัดเจน จึงไม่ถือเป็นการให้สิทธิพิเศษ แต่เป็นการส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศในสถานที่ทำงาน

(๓) การจัดสถานที่ให้นมบุตร

การกำหนดให้นายจ้างต้องจัดเตรียมสถานที่ที่เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับลูกจ้างในการให้นมบุตรหรือบีบเก็บน้ำนม ถือเป็นการสนับสนุนนโยบายส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อพัฒนาการของเด็ก และลดภาระของมารดาที่ต้องกลับเข้าสู่ระบบการทำงานหลังจากการลาคลอด

(๔) ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

(๔.๑) การกำหนดให้ลูกจ้างหญิงมีสิทธิลาเนื่องจากการมีประจำเดือนและการกำหนดให้สถานประกอบการต้องจัดสถานที่ให้นมบุตร อาจส่งผลกระทบต่อทางสังคมและโอกาสการจ้างงานโดยนายจ้างอาจหลีกเลี่ยงที่จะจ้างแรงงานหญิงเข้าทำงาน ทั้งนี้ เพื่อลดภาระและความเสี่ยงในการแบกรับต้นทุนทางธุรกิจที่เพิ่มขึ้น

(๔.๒) เห็นสมควรให้มีการทบทวนจำนวนวันลาต่าง ๆ รวมถึงการลาพิเศษเพื่อดูแลบุคคลในครอบครัวหรือบุคคลใกล้ชิดที่เจ็บป่วยให้มีความสมดุลระหว่างประโยชน์ของลูกจ้างและผลกระทบต่อนายจ้าง ตลอดจนมีความเหมาะสมกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ

๓. การตอบชี้แจง

เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายเสร็จแล้ว มีผู้ตอบชี้แจง สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

นายสหัสวัต คุ่มคง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน ได้รับมอบหมายจากนางสาววรรณวิภา ไ้ม้สน ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติให้ชี้แจงต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ตอบชี้แจงสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครองสิทธิแรงงานตามหลักสิทธิมนุษยชนโดยยึดหลักสากล “๘ ชั่วโมงทำงาน ๘ ชั่วโมงพักผ่อน และ ๘ ชั่วโมงเพื่อครอบครัว” เพื่อให้แรงงานมีสมดุลชีวิตที่เหมาะสม มีการกำหนดกรอบเวลาทำงานที่ชัดเจน ป้องกันมิให้การทำงานล่วงเวลากลายเป็นเรื่องปกติ รวมทั้งรับรองสิทธิในการหยุดพัก การลาพักผ่อน และการลาประเภทต่าง ๆ เพื่อสุขภาพและครอบครัว ถือเป็นยกระดับมาตรฐานแรงงานไทยให้สอดคล้องกับมาตรฐานแรงงานสากล การพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืนต้องเริ่มจากแรงงานที่ได้รับการพักผ่อนและมีคุณภาพชีวิตที่ดี เพราะนวัตกรรมและประสิทธิภาพการทำงานย่อมเกิดจากแรงงานที่มีสุขภาพกายและใจสมบูรณ์ กฎหมายฉบับนี้ยังสร้างความเท่าเทียมในสถานที่ทำงาน ทำให้สิทธิแรงงานเป็นสิทธิที่มีผลในทางกฎหมาย ตรวจสอบได้ มิใช่สวัสดิการที่ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของนายจ้าง อีกทั้งยังช่วยลดอคติในการจ้างงาน เปิดโอกาสให้นายจ้างเข้าถึงศักยภาพที่แท้จริงของแรงงานทุกคนโดยไม่เลือกปฏิบัติ ซึ่งจะส่งผลให้สังคมเกิดครอบครัวที่เข้มแข็ง เด็กเติบโตอย่างมีสุขภาพจิตดี และประชาชนมีเวลาสำหรับการเรียนรู้ การทำกิจกรรมเพื่อสาธารณะ ตลอดจนการมีส่วนร่วมทางประชาธิปไตย อันจะนำไปสู่สังคมที่มีความเป็นธรรมและมั่นคงอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ แรงงานไม่ใช่เพียงปัจจัยการผลิตแต่คือประชาชนผู้มีสิทธิที่จะทำงานอย่างเท่าเทียม มีศักดิ์ศรี และมีคุณภาพชีวิตที่ดีสมกับความเป็นมนุษย์

๔. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ

มติ : ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๘ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่งรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางสาววรรณวิภา ไ้ม้สน กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ด้วยคะแนนเสียง ๓๒๙ เสียง ไม่รับหลักการ ไม่มีงดออกเสียง ๒ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๔ เสียง และเนื่องจากเป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับสตรี ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๘ วรรคสอง^๖ ประกอบกับข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒

^๖รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๘ วรรคสอง บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๒๘

ฯลฯ

ฯลฯ

ในข้อบังคับตามวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับการตั้งกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรวินิจฉัยว่ามีสาระสำคัญเกี่ยวกับเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ หรือคนพิการหรือทุพพลภาพ ต้องกำหนดให้บุคคลประเภทดังกล่าวหรือผู้แทนองค์กรเอกชนที่ทำงานเกี่ยวกับบุคคลประเภทนั้นโดยตรง ร่วมเป็นกรรมาธิการวิสามัญด้วยไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมาธิการวิสามัญทั้งหมด และในส่วนที่เกี่ยวกับการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอ ต้องกำหนดให้ผู้แทนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวร่วมเป็นกรรมาธิการวิสามัญด้วยไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมาธิการวิสามัญทั้งหมด”.

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ข้อ ๑๒๑^๗ ได้กำหนดให้จำนวนกรรมการวิสามัญต้องประกอบด้วยบุคคลประเภทดังกล่าว หรือผู้แทนองค์กรเอกชนที่ทำงานเกี่ยวกับสตรีไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวนกรรมการวิสามัญ ทั้งหมด จึงได้มีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๙ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นคณะกรรมการ มีการกำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน

^๗ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๒๑ กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๑๒๑ การเลือกตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระบัญญัติที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ หรือคนพิการหรือทุพพลภาพ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้ตั้งจากบุคคลประเภทดังกล่าวหรือผู้แทนองค์กรเอกชนที่ทำงานเกี่ยวกับบุคคลประเภคนั้นโดยตรง จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการวิสามัญทั้งหมด ทั้งนี้ วิธีการคัดเลือกและการเสนอชื่อให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด

(๒) ให้ตั้งจากบุคคลที่คณะรัฐมนตรีเสนอชื่อไม่เกินหนึ่งในหกของจำนวนกรรมการวิสามัญทั้งหมด

(๓) จำนวนกรรมการวิสามัญที่เหลือให้ที่ประชุมเลือกจากรายชื่อที่สมาชิกเสนอ โดยให้มีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกของแต่ละพรรคการเมืองที่มีอยู่ในสภา

การเลือกตั้งคณะกรรมการวิสามัญให้นำความในข้อ ๙๑ พรรคหนึ่งและพรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม”.

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๑. ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(นางสาววรรณวิภา ไม้สน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
เมื่อวันพุธที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๘

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=UZF7Z>

๒. เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๕
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันพุธที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๘

(อ.พ. ๒๕/๒๕๖๘ สมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๓)

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=W6VHH>

๓. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ในคราวประชุม
สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปี
ครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันพุธที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๘

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=FXZP3>

๔. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๕
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)

เมื่อวันพุธที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๘

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=4MIPY>

๕. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=4LIPN>

สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(นางสาววรรณวิภา ไม่นอน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

แก้ไขเพิ่มเติม

พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนี้

- ๑ กำหนดให้การจ้างงานมีความเท่าเทียมในทุกด้าน โดยไม่เลือกปฏิบัติ ไม่กีดกัน แบ่งแยก หรือจำกัดสิทธิ โดยเหตุแห่งความแตกต่าง ทางถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกาย หรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา หรือความคิดเห็นทางการเมือง
- ๒ กำหนดให้หญิงมีสิทธิลาเนื่องจากมีประจำเดือนได้ เดือนละ ไม่เกิน ๓ วัน โดยมีให้ถือเป็นวันลาป่วย
- ๓ กำหนดให้ลูกจ้างมีสิทธิลาไปดูแลบุคคลในครอบครัว หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิด ที่พำนักอยู่ในโรงพยาบาล หรือมีความต้องการการดูแลทางร่างกายและจิตใจ ปีละไม่เกิน ๑๕ วันทำงาน
- ๔ กำหนดให้นายจ้างต้องจัดให้มีสถานที่ที่เหมาะสมและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็น เพื่อให้ลูกจ้างสามารถให้นมบุตรหรือนิบเก็บ น้มนมในที่ทำงาน ไม่น้อยกว่าวันละ ๒ ครั้ง ๆ ละ ๓๐ นาที ตลอดระยะเวลาอย่างน้อย ๑ ปี หลังคลอด

จัดทำโดย : สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา รู้ ช่าง ส่อง กฎหมาย

ภาคผนวก

- : ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(นางสาววรรณวิภา ไม้สน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
- : พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
- : ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
กับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(นายจรัส คุ้มไข่น้ำ กับคณะ และนางสาววรรณวิภา ไม้สน กับคณะ
เป็นผู้เสนอ)
(ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
คุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ของสำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร)

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=EYQJ4>

(โปรดแตะที่ URL)

ข้อ ๑๑๙ ในกรณีที่มีความจำเป็นเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ
เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติใดในวาระที่หนึ่งแล้ว
ประธานวุฒิสภาอาจพิจารณามอบหมายให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา
คณะใดคณะหนึ่งที่เกี่ยวข้อง หรือวุฒิสภาอาจตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้น
คณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสิบห้าคน แล้วแต่กรณี
เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นเฉพาะกรณีไปก็ได้
และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว
ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน
ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิก
ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป

ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒